

వ్యవహారబోధిని

మొదటి పాఠము.

ఈ గ్రంథమునగు, వనీవపద్ధతులపరీక్షాము ఎలిమెంటరీ షాకాల
లలోఁగలవు. బాలుకము విడిచి విద్యవనీశేష్యుల పరిమను మునునకు
మిక్కిలియవలసిగాను వ్యావహారిక విషయములు వ్యావహారిక పద్ధతుల
వనునవి విపులముగ వ్రాయబడి యున్నవి. వెల (1)—3—1

అ రో గ్య పో థి ని .

—:0:—

ఈ పుస్తకమునగు వ్యాధులు యెల్ల కలుగుచున్నవై
వానిని గుఱచియు, వ్యాధులు కలుగుకూడ నెరిఁచునుకావని
కొనుటయెల్లో దాని చిరు, మొదటివ సంగతులను
బోధింపను. వెల 0—4—0

స్త్రీమనోబద్ధ భాస్కరము.

అనేకములగు ఉత్తరముల నమూనాలును, వానిని
వ్రాయవలసిన పద్ధతును కలవు.

వెల 0—6—0.

తెనాలి రామలింగని వింతకథలు.

వెల 0—4—0.

ఈ పుస్తకము కొనువారికి స్త్రీమనోబద్ధభాస్కరము 0-5-0 లు మాత్రమే.

వలయువారు :— రామా అండ్ కో,

హైదరాబాదు-హయ్యూరు, కృష్ణాజిల్లా.

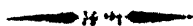
ఉ పా ద్ధా త ము .

సుజనులారా !

ఎద్దేల చిన్న పుస్తక మొకటి వ్రాయఁదలంచి నోలు
 వొల్తదై నప్రార్థనాబు సమృతమగుట శ్రీకృష్ణభగవానుని నిశ్చే-
 తుకవాయమాన కృపాకరుణమున సిహిత్రమురచించితి. వెం-
 టనముద్రింపించుటకు “శ్రీశ్యాంసి బహువిహ్నాని” యనున్యాయంబున లేమికిఁదోరగ నస్మన్మాతా పితల వియోగములును
 నంతరాయకములయినవి. నారుపోసినవాఁడ సిరుపోయునను-
 మాడ్కి శ్రీనాదనూతి యశారకృపంగాఁబోలు నీహేలాపుర
 వాస్తవ్యులును వైశ్యవరులును గుండేపల్లి విస్సన్నపేట మున్న
 గు నట్టేటల జమీన్దారులునునగు మరాఠీ శ్రీ మోతే వేంకన్న
 గారును వీరి నాదరము శ్రీ గంగరాజుగారును దమకు శ్రీ భగ-
 వంతునియందలి భక్తివెల్లడించుచు నాయెడఁగల ప్రీతిమెయి
 నాదరమున నొక పద్యములువిని ద్రవ్యమొసఁగి యహ్నిత్రం-
 పించి నునులకు నాదగు కృతజ్ఞత కౌతయుఁ బాత్రులు.
 మఱియు నప్పుడప్పుడు తీరికగొంగ్రంధరిచనకనువగు సదాశ-
 యము లొసంగుచువచ్చిన మన్నిత్రనరులగు బ్రహ్మశ్రీ చింతల
 పాటి పట్టాభిరామ శాస్త్రిలవారికౌతయు నాదు కృతజ్ఞతా-
 పూర్వక వందనములర్పించుచుఁటి. ఇటీవల వైదర్భిపరిణయమను
 నాటకమునుగూడ రచింపించితి. అయ్యదియు సచ్చులోనున్నది.
 అయినను గ్రంథరచనకేదియె ప్రాథమిక ప్రయత్నమగుట
 “ప్రమాదోగ్ధేమతానుపి” యనుటంబట్టి యజ్ఞాతంబులును

శ్రీ కృష్ణ స్తోత్రము

ఇది

భిక్షాద, సి. యస్. యస్. హైస్కూలు ప్రధానాధికారి ద్వారా

శ్రీ మత్స్యసివాదిభయతిని పోకటాచార్యుల వారిచే

రచియింపబడి,

విస్సన్నపేట అండ్ సుందర్ల యిస్టేట్ల జమీందార్లు

భు. రా. రా. శ్రీ మోతే వెంకన్న, గంగరాజగార్లు

ద్రవ్యదహణమున

పేల్లూరు, రామా ముద్రాక్షరశాల యందు

ముద్రింపబడినది

బ్రహ్మముద్రణము 500 ప్రతులు.

1919

(కాపీరైటు రిజర్వ్.)

బ్రహ్మదజ్జబులునగు దోషబులుగడినను ధవచ్చు. అయ్యవి
మన్నించి సదయతఁ డెఱిపినఁ బునస్సుద్రణంబున సవరించు
కొనువాడ.

పోషకులకు నాశీర్వాదము.

క. రాజాననయగు సిరితో

రాజులువారి గాచుఁగాత రభసమునసదా

రాజుల మోతే జలనిధి

రాజుల వెంకన్న గంగరాజులగరుణన్.

ఇట్లు విన్నవించు
సకలమణుల విధేయుఁడ,

శ్రీ. ప్ర. శేం.

గంధకర్త.

ప్రకటన.

త్వరపడుడు !

త్వరపడుడు !!

సి. యమ్. యస్. హైస్కూలు సీనియరు పండితులగు శ్రీమత్పతివాది భయంకరం వేంకటాచార్యులవారిచే వ్రాయఁబడిన వైదర్భీపరిణయమును నేడంకముల నాటకమచ్చగుచున్నది. కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే వేయఁబడును. భాషసరసము. పద్యములు సొంపుగను రసవంతముగనుండును. ఇందలి కథ రుక్మిణీకళ్యాణము. కథాంశ మెల్ల రెఱిగినదే యగుట వ్రాయునైతి. ఆలస్యముచేసిని దొరక నేరవు. వలయువారలు గ్రంథకర్త గారి పేరగాని లేక యీక్రింది నావిలాసమునకుఁగాని వ్రాసికొనిన నందఁగలరు.

వెల రు 0—10—0.

ఇతర ఖర్చులు కొనువారే భరించవలెను.

ఇట్లు,

అచంట గోపాలకృష్ణయ్య.

హవరు పేట:-వలూరు, కృష్ణాజిల్లా

వి హయవదన పరబ్రహ్మణేనమః
 శ్రీ కృష్ణ స్తోత్రము.

ఇష్ట దేవతా ప్రార్థనము

ఉ. శ్రీవసుధాదిభూతములు

పృథ్వీరుహంబులుగోత్రసంఘముల్
 దేవదివాకసారి తతిదీక్షులు

భూజలచార సంహతుల్
 పావకచంద్రనూర్ములుఁ దపంబులు
 రాత్రిఁబవల్ ద్విసంధ్యలున్
 సావియు యత్స్వరూపములొ
 సంస్తుతి సేయుదు నట్టి కృష్ణునిన్.

విఘ్నే శ్వరిప్రార్థనము.
 ధృవకోకిల.

శుభచరితుని శుక్లవర్ణుని శుభవస్త్రవిరాజితున్
 విభవమొప్పుగ విఘ్న నాయక వేత్రహస్తః జతుర్భుజన్
 శుభగరూపు నుతింతు విష్ణుని జూడవిఘ్నము లేగఁగా
 నభయమిచ్చుచుఁ గావుఁగాతదయార్ద్రమానసుఁ డెల్లెడన్.

మూగ పితృ ప్రార్థనము.

శా. శ్రీమద్వాది భయంకరాస్వయనుభాసింధ్వోషధీశుః పే
దామోదంపురసాల యుక్తయగు వేదాంతాభిధానుస్సుశీ
లాముక్తంపు గుణాలప్రౌఢయగు సీతాంబా బలీచ్ఛానుగన్
నీమంబొప్పు భజింతు మత్పితరుల నిత్యంబు సద్భక్తిమై.

హయగ్రీవస్తుతి.

క. జ్ఞానానందమయున్విమ
లానుపమస్ఫటికి దేహునవ్యయుదేవున్
మానితువిద్యా ధారుం
బూనిక విదైలోసఁగ హయముఖుఁ గొల్తుమిదిన్.

గురుప్రార్థనము.

ధృవకోకిల.

సరసశాస్త్రవిశార జేద్రుని సర్వకావ్య ధురంధరున్
విరసపండిత రాగసింహుని వేదతత్వ విచారునిన్
సరసునీలి కులేందుసుబ్బయ శాస్త్రీవర్యు దయానిధిన్
గురువరోత్తముశాంతమూర్తినీగూర్చిఁ బ్రోవఁగఁగొల్పెదన్.

అమృత ప్రసాదము.

భూసింహాననవిధు

శోభామృతపాన ముదిత శుంభన్నయనా

నాభికమలవిదీధితి

శోభితశశిరాజశయన శోభనమూర్తి.

1

౩. భూసురహృదియాఫేలా

భాసురదానవ పటుబల భంజనరూపా

వాసనముఖ దేవవిరుత

బాసితవిమల నుచరిత్రభక్త శరణ్యా.

2

సీ. ఘనమేఘ సన్నిభ గాత్రునిఁ బద్మాక్షుఁ

బీరవసనధానుఁ బీరవత్సుఁ

గంబుకంతు జలదగంభీరవిస్మయఁ

గొన్నభమణిహారుఁ గమలనాభు

పైజయ తీదామ వాసనారాజితు

శంఖచక్రధరుని శార్ఙ్గచావుఁ

నామోదకీయుక్తు ఖడ్గనందకరాజు

శ్రీవత్సచిహ్నుని శేషశయను

తే. గీ. దేవదేవుఁ జతుర్బాహుదేవ వంశ్యు
సర్వలోక శరణుని సర్వగర్భు
నిఖిలలోక సంచారుని నిర్వికల్పు
సర్వవేద్యుని సదయునిశౌరిఁ దలఁతు.

3

క. వనజాసనాది దేవత

లనిశంబుమణిని విమలతపావణుగ నేరూ

పునరక నాశక మంచును

వినయంబునఁగొల్తురట్టి విష్ణుభజుతుక.

4

ఉ. నిర్మలమూర్తి సచ్చరితనిర్గుణరూప సురూపపావనా
కర్మవిదూర ఘోరసరీకాంతక విశ్వమవిశ్వకారకా
మర్మవినాశనా కలుషమర్దనకాలమ మూలపూరుషా
నిర్మలబుద్ధితోఁ గొలుచునీదగు భక్తునిఁగావు మాధవా. 5

సీ. అబ్జయోని ప్రముఖామరు లతిభక్తి

నినుఁగొల్పియిడుమల నెట్టియిడరె

యంబరీషుఁడునిను సంజలితో ముక్తి

దుర్వాసు గర్వముఁ దూలనడఁచె

ధ్రువుఁడు సిన్నఁగొలిచి ధ్రువుఁడయ్యెనభమునఁ

బతుపతిసీదయఁ బ్రతుకుఁగనఁడె

మున్ను భగీరథుఁ డెన్నియొప్రార్థించి

గంగామతలిని గాంచలేడె

తే. గీ. మును హరిశ్చంద్రుడు గడిపె ముప్పులెల్ల
వలె రుక్మాంగదుండును వాసిగాఁగ
నృగుడు నిజరూపమునుబొందె నీదుదయను
సకలరక్షక పర్యేష చక్ర కనుమ.

6

క. దీనులపాలిటి దైవమ
దీనానను నన్నుఁగావ దిక్కిఁగనీవే
పూనుము మకరవశుఁడనను
నానతిఁగని కరిమనిచెను నజనిభజితున్.

7

ఉ. దేవతలొక్క చెంతఁ గడుదీనదశన్విలపించివేడ భూ
దేవులు మానసంబులను దీవతరంబగు దుఃఖముండఁగా
నీవయదిక్కుమాకని మునీశ్వరు లెంతయై మొక్కమీనమై
దేవవిరోధిసోమకునిఁ దేచ్చినకృష్ణునిఁ గొల్తునిచ్చులున్. 8

మ. అమరుల్ దానవబాధకోర్వక తదీయాస్త్రాగ్ని కీలాశిన్
సమిధారూపముతొటఁగాంచి యెదలోపర్యేశ్వరున్వేడఁగా
నమృతంబందఁగబోధనేసీ కడు మాన్యత్వంబు దడైదఁగా
నమరత్వంబొనఁగూర్చుకూర్మమయునేనాకృష్ణుఁగొల్తున్నదిన్.

చ. దివిజాలుమానసంబులను దిక్కిఁగనీవయట దుఃగొల్వఁగా
భువినిజనంబులెల్లరును భోరునఁ గేలులు మోప్పియెడ్వఁగా
భువితనభారదుఃఖమును మోమున దెల్పవరాహమూర్తియై
యవనినిఁజట్టఁజట్టు నమరారినిఁద్రుంచినకృష్ణుఁగొల్పెదన్.

సీ. ప్రహ్లాదుఁడనుభక్తుఁ డాహ్లాదమునవిష్టు

పాదపద్మంబులు భజనశీయఁ

గాంచియాతనితండ్రి శ్రోర్యబుద్ధిహీరణ్య
 కళిపుడు తనలోన గర్వమెసగ
 విష్ణుభక్తినిమాన్ప విశ్వప్రయత్నము
 సేయఁదొడంగినఁ జిటుతఁడపుడు
 నిన్నునంజలిఁజేసి విన్నవింపఁగఁగవ్వు
 చయములెల్ల సరగఁజనవెవేగ

తే. గీ. నెట్టియిడుమలనైనను నెట్టివేసి
 తండ్రికోరినబాలుఁడు ధైర్యమూని
 వేడనరవారియాపుడై వెలసియచట
 దైత్యుసమయించు శౌరిని దలఁతుభక్తి.

11

చ. అలబలిచక్రవర్తి యిలయాగములొక్క శతంబుసేయఁ దా
 నలఘుధనంబులన్యఘల సత్యధికంబగు మాన్యభూములకొ
 సలలితమొప్ప భూసురులు సంతసమొందఁ గనియగుజ్జవై
 యిలనుకొంతగోరివిభుధేచ్ఛలఁదీర్ప వెక్కిళ్లు మొక్కెదన్.

చ. పరశుపుసేతఁబట్టి ధరభార్గవరాముఁడనంగ వీరుడై
 పరగఁగఁదండ్రియాన గొనిపాపభయంబినుమంతశూన్యమై
 బిరబిరఁదల్లిఁజూపి కృతవీర్యతనూజునిఁద్రుంచి పార్థివా
 శిరువదియొక్క మారణఁచియిచ్చమెలంగ వెక్కిళ్లు మొక్కెదన్

చ. అసురులబాధకోర్వ కమరాధిపుఁడాదిగ దేవసంఘముల
 వెసఁజనినిన్ను వేడఁగడు ప్రీతినివారలనంబికోసలే
 శునుతుఁడవైజనించి యతిశూరత రాక్షససంఘమున్నమం
 జసముగఁద్రుంచి దేవతఱిఁజక్కఁగఁజేయ వెరామమూర్తివై.

శా. దేవామా ముఖ యాలకించికనుమాది క్కయ్యెడ న్లేదుమా
తాపుల్ సక్కంగఁ జేతఁబట్టిరనుయల్ దైన్యంబు సొదిందియో
దేవేశాయని వేడఁభాత్రి గరుణాధీరాత్ముడై దేవకీ
దేవీగర్భమునంజనించిన మహా శ్రేణునదాకొల్పెదఁ. 15

క. పసిబాలుడంచుఁ బూలన
విసపుష్పీరములుగుడుపఁ బెల్లుగ రాఁగా
వెస వెసఁద్రావుచునునురుల
ననురంగడ తేచ్చినిల్పు నవ్యయుడలఁతుఁ. 16

క. శకటముభాతిఁ జెలంగుచు
సకలాధిపుఁగన్ను గప్పఁ జయ్యనరాఁగాఁ
బక పకనగుచు దానవు
నుకరంబుగఁ గుంచు నందనూనుభజింతుఁ. 17

క. ఉంగనుబెట్టెడు వేళల
నాగుష్టమునోటచుంచి యానుటఁగనితా
సంగడియశోద్రవేలిని
నంగుగఁ గొట్టినదలెడు నజనిభజింతుఁ. 18

చ. విపులకఠోరవక్షుమున వేమకఁ గట్టినతాతహారముల్
గపురపుదండలు న్నెఱయు కాంచనరత్న మయాదిభూషణుల్
దపనునిమిఱుఁగాంతినిడఁ దద్దయుబంగరుటూయెలన్నదా
యపటులఁబ్రీతినాగుటమునానుచునూ గెమకృష్ణుగొల్పెదఁ

ఉ. పాలనుగోల నర్చుట నపారత్పవందనయంక పీఠికం
జాలిని తేర్పఁ జేత నుక చన్దబళించి తదీయహారముఁ

వైశమమాటుచేబడసి పమ్ముగఁగేరుటఁగాంచి తల్లియో
బాలకయోనుమీయనగఁబాలనుద్రావేడుకృష్ణుఁగొల్పెదన్

క. అనిలుసి రూపంబునఁదాఁ

గనుఁగొని పసి బాలుఁడంచు గపటంబునవే

వినువీధిఁ దొద్దగొంచుక

చనెడు ననురుఁబట్టితునుము శౌరిఁడలుతున్. 21

క. బంగరు మువ్వలుకాలిని

నంగారఁగ ఘల్లు ఘల్లుమంచును మ్రోయన్

సంగడి నూచుక ప్రాకుచు

నింగముగొల్పుచుఁ దిరిగెడు కృష్ణభజితున్. 22

తే. గీ. చిన్ని మువ్వల కాలినివన్నెమీఱఁ

జిన్నిశాన్న రాఠాయను చిన్నెలరసి

తల్లి దరిసేర నేలను దత్తరముగఁ

గేరిమోఁకాళ్ళఁ దిరిగెడు కృష్ణుఁడలఁతు. 23

చ. తళతళలాడు మేల్పసిఁడి దట్టపుగజ్జెలు నేలకాచినే

కలకలలాడు మోములుకఁ గందఁగ

కాష్ఠములొక్క నేద్యఁగా

నలజడిదీర్చి దల్లివెపనద్దదె

సూడుమటుచు నెత్తి తా

నలరు సువర్ణకారినిద నాటలఁ

దేరెడు కృష్ణుఁ గొల్పెదన్. 24

ఉ. తల్లినిగాంచి తోరపుఁ బరార్థములెల్ల ససర్పధమంబునం

ద్రుశ్యఁగఁ జిమ్మినవ్వుచు సహృదయతహృదయఁ బాడలజ్జమై

నుల్లముతల్లశిల్ల వడియోచనసేయు తెలుగు దోచితా
నుల్లసముందరదల్లికడకొయ్యనబోయెడుకృష్ణుగొల్పెదన్.

త. గీ. తండ్రిపాన్పునఁ బవళించి తాత యత్త
యంచుఁ బుక్కుమమోమున నందమలరఁ
గొంతతడవునఁ దల్లిఁబోఁ గోర్కిపుట్టఁ
దగ్గడివేడెడు శ్రీకృష్ణుఁ దలఁతుభక్తి. 26

ఉ. నొకను బెట్టి తల్లితగఁ జల్లగనుండెడు నాటుబైటనే
కాకునిఁజూపఁగోరుమది నాసలుపొంగఁగదాయిదాయిని
శృంగిము మీఱరావెయని సన్నలుసేయుటఁగాంచివేగమే
గొంకక దారు దాయియనికోర్కులుదీర్చెపకృష్ణుగొల్పెదన్.

క. అద్దములఁ బోలు చెక్కులు
తద్దయుఁ గదలాగ వేడ్కఁ దాతన నాన్నా
వద్దనిన వినకపలికెను
నద్దనుజో నుతిఁబుతు నతులితభక్తి. 28

ఉ. చిన్నికుమార రార కనుశ్రీఘమనీదగు ముద్దునీయుమా
పెన్ననుగ్రోల రమ్మనుచు వేసుకఁ బిల్చినఁ బిడ్డరామిఁదాఁ
గన్నులుమూసికొంచు వడిగానిటకెన్నఁడు వచ్చునోయనన్
గన్నులమూతవిడువడ గంతముఁజుట్టెడుకృష్ణుగొల్పెదన్.

క. పడుచును లేచుచుఁబరుగునఁ
దడఁబడునడుగులను నడుచుడత్తరముప్పున్
విడివడిఁదిరుగఁగ లేకయె
వడివడిఁజేయూతనకుచు పరునిభజితున్. 30

తే. గీ. తల్లికోపమునూపిన దండ్రీ శేరి
తండ్రీ గనరుచుఁబలికిన దల్లి శేరి
తల్లిదండ్రులు విసిగిన దగ్గియుండి
వెల వెలనడిచిదరి శేరు వెన్నుఁదలఁతు.

31

ఉ. నందుఁడుదన్నఁజూచి వడినందనరమ్మనిపిల్వనాసతో
నందకపాటుచుండి తగనందున వెన్నఁకుఁజూచిచూచియా
నగదముమీఁదన్దఱుమునందు నెరుఁగొని వేడ్తఁదండ్రీయున్
సందిటఁబట్టఁబ్రీతిమెయి సంతస మొందెడు శౌరిఁగొల్పెదన్.

ఆ. మె. బువ్వగుడుచువేళ మురిపెంబుసూపుచుఁ
గూడుదినకమిగిలి గొడఁగుచుండి
కోపగింపఁదల్లి గొంతెత్తియేఱుచుఁ
గోర్కిఁదీర్చు మెసఁగు గోపుఁదలఁతు.

32

ఉ. పిచ్చికగూండ్లుగట్టి నడివీధులనొప్పగ బామ్మరిండ్లుగాఁ
బచ్చనియాకులుఁచియటఁ బాత్రలఁబోలఁగ మట్టియుండలన్
బచ్చడికూరపప్పలివె పాయసముల్ మఱిపిండివంటలున్
మచ్చికఁదీరఁగుడ్వనిడి మర్త్యతనాడెను కృష్ణఁగొల్పెదన్.

ఉ. వెన్నయుఁ బాలుపెర్వులను వ్రేలెనుట్లనుగుండలూచ్చి ని
వెన్నఁడుఁద్రావుచుంటఁగని వ్రేతలువీధులఁబ్రవ్వఁదిట్టఁగా
విన్ననిమోముతోఁజనక వేగమనవ్వటఁగాంచితల్లియో
యన్నయిదేమికార్యమన సంతనఁజూపవె విశ్వరూపమున్.

ఉ. వెన్ననుదొంగిలిం చెనిట మీదనిగోపకులాంగనాభిని
గన్నయశోదకున్దెలుపఁగట్టడిసేయఁగ నెంచిరోటికిం

శ్రీ కృష్ణ స్తోత్రము .

9

జన్మతనంపుఁ జేష్టలికఁ జెచ్చెరమానుమటంచుగట్టగా
మన్ననలందఁగోరియలమద్దులఁద్రుం చెడి కృష్ణుఁగొల్పెదన్.

క. వత్సలఁగాచుచుదనరంగ

మాత్సర్యంబునఁదనదరి మసలుచువేడ్కన్

గుత్తితుండై దాకొనియెడు

వత్సానురుఁజంపియలరు పరునిభజితున్.

37

క. బకరూపుఁడగుదైత్యుఁడు

వికృతాకృతినోరుదెఱచివిసరుచునెఱకల్

నికటాబుసేరుతఱిగని

వికలాంగునిఁజేసి చుపువెన్నుభజితున్.

38

తే. గీ. గొల్లకుఱ్ఱల సరసను సూర్మినెఱయఁ

జ్ఞులొఱగించుచుఁ దనచవులఁదెల్పి

యూరుఁగాయలుఁ బచ్చళ్లునుల్లసమునఁ

జాఱపప్పును సాపడుశౌరిఁదలఁతు.

39

తే. గీ. ధరవఱలు న ఘానురుఁ డజగరపురూపు

దనరమధ్యమార్గంబునఁ దనదునోరు

దెఱచియుండి సఖులమ్రుంగఁ దెగఁగఁజేసి

సంగఁడిండ్రఁగాచి నెగడుచక్రఁదలఁతు.

40

క. వత్సలుఁబాలురుఁదానై

వత్సాధిపుఁడు నయితనరి పంకజఙాతున్

మత్సరవిహీనుఁజేసుక

వత్సలఁజెలంగఁజేయ పరునిభజితున్.

41

చ. చదలఁజరించు పక్షిగము

చయ్యనఁ బోవుచు వీచుగాలిచే
వదలశరీర పాటవము

వారినిమునుచు మ్రగ్గుచుండఁ దా
నెడఁదలపోసి జీవతతి

యిక్కఁటలు బెడఁబాపఁ గాఁగియు
బదమునుమార్పనిచ్చమయి

మార్హొనఁబోయెడుకృష్ణుఁగొల్పెదన్. 42

క. కాఁయకొలని గంతిడి

కాలినిమర్దనముసలిపి కాంతలు వేడన్

బాలించివిడిచి సదయతఁ

జాలెడుసంస్తుతులనందు శౌరిభజాతున్. 43

క. గోపులగోగోపికలను

నాపదపాల్సేయు నగ్గియంతటఁజుట్టన్

గోపులనందుచు నిడుమలఁ

బాపఁగఁగార్చిచ్చు మెసపుపరుని భజంతున్. 44

మ. జలకేళిన్విహరించు నిచ్చలైడమన్ సారోదకాస్థానముం
జలజాకీర్ణముహంసయాధయుత కాసారంబుఁదాఁగించిగో
పలతాంఘ్యాభిదుకూల సంచయము శుభ్రంపుందరి బెట్టివే
జలముంజేరుదుబట్టలెత్తిచనువా చక్రాయుధుంఁగొల్పెదన్.

ఉ. నింగిమొయిల్లమధ్యమున నిక్కుఁచుఁజక్కఁలుబెల్లరీతిని
స్సంగతనిల్చి భావించువాకాళిమధ్యను నీలదేహముం

బంగరుమువ్వలందముగ భాసిలుచుండంగ గోపికాళి ను
పొంగుచుమోసగించులేటిభూరుహమెక్కి నకృష్ణుగొల్పెదన్.

క. బృందావనమున ఋష్యర
విందాననలమదినింగని విందుభుజింపం
బొందుగ నెమ్మదిదగనా
నందంబున వలలునందనందనుగొల్తున్

47

ఉ. గోపికలెందఱోకొలువ గోగణమెక్కుడుబాధనొందఁగా
గోపజనాబులెల్ల గుమిగూడియశక్తత మొట్టవెట్టఁగా
నావదఁబాపగోధంము నత్యధికంపు సుశక్తి నెత్తి యా
గోపులనాలదూడలను గోమునఁచిన కృష్ణుగొల్పెదన్.

క. నందునివరుణభటులు సా
నందంబుగ నిజనగరిని నాయనికీయన్
నందనుఁడైపరగుచు ద
న్నందలుగొనియాడఁజెచ్చు నచ్యుతుఁడలఁతున్. 49

సీ. ఒకలేమనిజెదానొప్పుగఁజేబట్టి
సరసంపుగీతలు సరవిఁబాడ
నుకచానవెనువెంట వికసించుమోముతోఁ
బదములుదట్టుచుఁ బరగఁదొడర
నుకరామకరముల నుయ్యనఁగదుపుచు
హస్తములేనూపుచు హాసముంద
నుకభానునృత్యంబు నునుయ్యర మొలుకంగ
సలుపుచుఁబయ్యెదఁజక్కవరుప

తే. గీ. నొక తెయలయుచు వెనుదీయ నొక తెపాడ
వనితలెందఱో గుమిగూడి వఱలుచుండ
మగువలలయరాసక్రీడ మఱపుఁగొలిపి
సంభ్రమంబునో జరియించు శౌరిఁదలఁతు.

50

సీ. వలువలందఱునూడ్చి వరుసగాఁదటమున
వరుసలుదీరఁగ సరగఁబెట్టి
కిచములుపైఁజాట్టి కుచములుబిగఁగట్టి
జలములుసేరుకుఁ జలముమీఱ
జలజాక్షియొకరిత జలములదోయించి
మోమునఁజల్లుచు మోదమంద
దానినవ్వలఁద్రోసి తరళాక్షియొక్కర్తు
తద్దయఁజల్లుచుఁ దనివితీర

ఆ. నె. వాలుఁగంటియొకత వాలుఁగఁదాఁజూచి
భీతివఱచిగొంతు బిగువఁజాట్టి
నిట్టిసందోకరిత నెత్తిపైఁజల్లెడు
జలజముఖులవఱలు శౌరిఁదలఁతు.

51

సీ. కరకంకణంబులు ఘల్లుఘల్లునుచుండఁ
గాలిగజ్జెలొరసి కరము మొలయ
విపులవత్సస్థిత వివిధహారంబులు
వెసవెస వీనుల పిండుసేయ
మొలనూనుఁగజ్జెలు మురిపెంపు ధ్వనులీనఁ
దలఁతుండు కుశ్మణ్డు తఘకులలరఁ

దనువున నంగీలు దద్దయుమెఱయంగ
సిగముడివీడుచు సిరులు సెలంగ

తే. గీ. జాట్టునముడిచిన విరులుచుట్టురాల
మోమునఁ జిటుచెమ్మట లొప్పిముద్దులొలుక
గంతులేయుచు శాలుర బంతులాడు
చిన్నికృష్ణుఁ ధజ్జింతుఁ జెలదీర. 52

క. అతుల బలాఢ్యముభుజగం
బలిశక్తిని నందుఁబట్టి నాకటగోవుల్
మతులు సెదరి భీతినటవ
నుతిసేయఁగ జనకునివెల నులుమవె కృష్ణా. 53

తే. గీ. పండువెన్నెల గోపికల్ నిండికొలువ
వేణుగానంబు సేయుచు వేడ్కమిగుల
సకియలందఱఁ గొంపోవుశంఖచూడుఁ
జమరి పొలఁతులఁ గాచెడి శౌరిఁదలఁతు. 54

క. ఖరములఁ బుడిమిసిదువ్యచు
ఖరశృంగములెత్తి వడిగఁ గడకొనిపోరం
గరముగ నార్చు వృషాసురు
నరలోకముఁ బాయఁజేయు నరసఖుఁగొల్తుక్. 55

క. ఘోషప్రజలెల్ల మహా
ఘోషములుం బెదరనరిగి ఘోటకుఁడు వెసన్
భీషణముగఁ బోరఁచొడర
ఘోషులలరఁగేశిఁ దునుము గోవుఁ దలఁతుక్. 56

క. సభముచు భూమియుఁ జెదరంగ
సభయంబుగ గోపగఁ గు చయ్యవఁజాలన్
విభులొబోరు నభాసులు
నిభమును హరిక్రియఁ ౨ విమన కృష్ణభజింతున్. 57

తే. గీ. కువలయము చెదరనడచి గుఱ్ఱమెఱయఁ
గెలకులదరంగ ఘోకృతి నెలఁగఁజేసి
కువలయాపీడిము గడఁగి క్రుమ్మదొడర
జనులు నుతియింపఁ గడతేర్పు శౌరిఁదలఁతు. 58

తే. గీ. మల్లవిద్దెలు నేర్చిన మాకునాటి
ధాత్రి నెవ్వారులేరని ధైర్యమూని
చిరఁజూఁచార ముష్టికుల్ ఫీరమతుల
నన్నఁగూఁడుక సమయించు నజాభజింతు. 59

సీ. పూతనబాఁబోయి పాలిసెనుగటకటా
శిశుకటానురుండేగి జమునిఁజేరె
గడఁగిల్పణావర్తుడడఁగెను దృటిఁగాన
ధేనుకుండుఁజనియుఁ బీనుఁగయ్యె
వల్సాసురుండటఁ బాసెను బ్రాణముల్
బకుండునునునురులఁ బాపిఁకొనియె
ప్ర్యామకేశులువడి నూపిరుల్ విడిచిరి
యథుండులేనధు శూనునడలివిడిచె

తే. గీ. మల్లులుదరిశేరి మసలిమాయమైరి
నేనకడతేర్పుని వీనినెమ్మిగూడ

దంచుఁదలపోసికరవాల మరయఁచుండ
వేగనొడిసి శంఘఁడునుము వెన్నుఁదలఁతు.

60

ఆ. వె. కంఠఁజంపియెలమిఁ గఁజియలొందెడి
తల్లిదండ్రులకడఁ దనయుఁడొచుఁ
గట్టుఁద్రాళ్లు విప్పికడు శుభమొందరా
జ్యంబులాలకిచ్చు శౌరిఁదలఁతు.

61

సీ. గర్గాదిభూసుర కంఠీరవులుతగ
వేదమంత్రవిధిని ద్విజులఁజేయఁ
దండ్రుయానతిఁగొని తనరారుపేర్చి న
వంతినిసకలవిద్వద్వరుఁడగు
సాందీపునెద్దన సంభ్రమఁబొప్పఁగ
సర్వవిద్యలునేర్చి సవినయముగ
దక్షిణసియఁగఁ దాగురుసన్నిధిఁ
బూజించెయడుగుదుఁ బుత్రుఁగోర

తే. గీ. గురునికొరికదీర్పంగ సరభసముగఁ
బంచజన్మదుంచి శంఖమువడసి వెనుక
శఘ్నఁడడలుచు బాలుని సరగనీయ
గురునకర్పించిధన్యుడొ గోవుఁదలఁతు.

62

ఉ. బండువుతల్లరొక్కనికి
భామినిఁజేయఁగ నెంచరట్టిఁగ
గొందలమందియఁ వెనుక
కోరులుదెల్పుచు విప్రులంబుని

ర్మందరతంజరించీయల

మానినిశత్రులునూడఁదేరిపైఁ

గందువలాడఁగాఁదొడఁగి

కాంతగఁజేకొను కృష్ణుఁగొల్పెదన్.

63

సీ. నాదుతమ్మునడవి నందనూనుఁడు ద్రుంచి

మణిగొంచుఁబోవుట మమతఁగాదె

ఏక నెదిరిపోరవీరుఁడందురుగాని

దొంగపగిడిఁజూపద్రోహియనరె

యంచుఁబలుకు ప్రసేనాగ్రజవాక్యంబు

విన్నవోడుతమది వెగఁపనొంది

లోకులుకాకులు లోకాపవాదంబుఁ

బాపఁడగునుగాని పడయఁడగద

తే. గీ. టంచుదలఁచి సత్త్వరముగ నడవిసొచ్చి

కాంచితథ్యము సారబారిగహ్వరమున

జాంబవంతుఁగెల్చియలగు జాంబవతిని

మణినిఁగొనితెచ్చి చాటిన మహిముదలఁతు.

64

చ. తనయపరాధసంచయము దన్వదొలంగఁబ్రసేనుభ్రాతదాఁ

గనినిజకన్యకామణులఁ గాన్కగఁదీసుకభీతచిత్తుఁడై

విసయమువెంపుకోసభను వెన్నుఁడనిన్గనివేడఁబ్రీతిమైఁ

గినుకనుబాపిసత్త్వఁగాని కేరుఁడువానికెరత్నమీయవే.

65

సీ. కాళిందినిన్ను నే కామించియన్యని

గారకన్యనిచినఁ గూర్మిపరక

విందానువిందులు విమతులై పరుగిడ
మిత్రవిందనుగొని మెప్పుమెంది
నాగ్నజిత్తినిగొని నాగబలంబున
గోవృషంబులద్రుంచి గోముమీఱ
శ్రుతకీర్తిపుత్రిక శుభగుణరాజిత
భద్రనుజేపట్టి వాసికెక్కి

తే. గీ. శత్రుమదగజహరియయిసంచరించి
సర్వలక్షణలక్షణసరసజేర్చి
శూరతలనుజేరవలలిశుభదినముల
నందఱబరిణయంబగు నజనిదలఱతు.

66

మ. సురరాజుందునుమాడ నెమ్మనముతో శూరత్వ మొప్పారంగా
నరకుండేగుటజూచియోనరసఖా నన్దావవేయంచువే
డరయంబొప్పగనత్యతోజని నిశాటాశేనరుంజంపియా
పురుహూతుంగనుకొనినట్టిసేదయన్ మూలుస్సదా
కొల్పెదన్.

67

క. సురనాథుడడలదొడరంగ

సరభసగతి నైఱుపారిజాతముగొనివే
సరసతస్మాత్రాజితికిడి
పరువపుంగొనిగొనియెడివరదుభజింతున్.

68

క. బృందావనాంతరంబున

విందుగుడిచియటదనయరవిదముఖులనా
నందాల్లిముంపంగడకొని
యందందవిరులనరసెను నమృతుడలఱున్.

69

సీ. రుక్మంఘ్రఁగాంతినిరూపించుపూవుల
 రుక్మిణికిచ్చుచుతోసముడుపు.
 లక్ష్మణంఘ్రవిరుల లాలసంబునఁదెచ్చి
 లక్ష్మణకిచ్చుచులావుమెఱువు.
 సరసంఘ్రసుమములసంభ్రమంబునఁగొని
 సత్యకౌపంగుచుసరసమాడు.
 మాధవీకుసుమంబుమచ్చికఁగొనితెచ్చి
 మిత్రవిందకొసంగి మేనునిమురు.

తే. గీ. కనకములనిడికాళిండిఁగొనిలిచు
 నిల్లుకాంతలనందఱి కిచ్చఁగొలుచు
 బుష్పమాలనిచ్చివరుసనుముద మొనర్చి
 సంతసిం చెడికృష్ణునిసన్ను తింతు.

70

సీ. రుక్మిణియొక చెంత రుక్మంఘ్రఁబూవుల
 సురఁటి సేతనుబట్టి సరవివేప
 సత్యభామసరస సంతసంబున నిల్చి
 గందముమేన నలందుచుండ
 లక్ష్మణయొక పొంతలాలితంబుగ నిల్చి
 వలయాదిభూషలు వరుసఁదొడుగ
 మిత్రవిందవిరులు మేలుగముడువంగఁ
 గౌళిండియడుగులు గడుగుచుండ

తే. గీ. నాగ్నజ్జ్వలప్రీతిఁ గురులు ననిచిముడువ
 బాంబవలితిలగంబును ఇక్కఁ జెట్లు

భద్రసిద్ధాంతు మధువులు భద్రపరుప
భద్రపీతుడౌ కృష్ణునిభజనసేతు.

71

సీ. రతనాలగోడలరాజిల్లు భవనము

భవనకుడ్యంబులఁ బటములలరుఁ
బటముల నందందవఱులు భూజంబులు
భువిజంబులనలరుఁ బులుఁగుపిండు
పులుఁగుపిండులునోళ్ళఁ బూరించుఫలములు
ఫలములుదిగఁ జాటిపడునునేలఁ
బడుపండ్ల నత్తుక బాలురు తినుచుండ్రు
తినుచుంటఁగోతులు దిరుగఁజూపు

తే. గీ. కోతులంగని బాలురుగోలఁగొట్టు

నందమొప్పెడు నద్దాలనలరుచుండి
పట్టుపరువులనొప్పెడు పడకటిండ్ల
గోపికాభిని విహరించు గోవుడలఁతు.

72

సీ. స్ఫటికంపుగోడల భాసిల్లునిలువుట

ద్దాలపైఁదనరు రత్నాలచయము
రత్నాలకాంతులరాజిల్లుహంసలు
చక్కాంగములఁబోలు సారసములు
సారసంబులలరు సారసచ్ఛాయల
ఛాయలనొప్పెడు సారజలము
జలతరంగంబుల జలజాతహితులుండ్రు
నంగడిమెలఁగెడుజలచరములు

తే. గీ. సరసులదరినిశేకులుదాటించుచును
నట్లలరెచుచి త్తతువులయందమెసంగు
పడకటిండ్లనురక్తిమైభాజనముగ
గోపికాళినివిహరించు గోవుడలఁతు.

73

సీ. రతనంపుదీపాలరహిమించుగోడలు
గోడలనంటెచు కుందసరులు
సరులతోనలరారుసరసంపుఁ బటములు
పటములభాసిల్లుభటచయంబు
భటులతోరాజిల్లుఁ బాలకబృందంబు
పాలకాళిసలరుఁ బాలవిరులు
పాలవిరులనొప్పుభక్తగణంబులు
భక్తులదీపించుముక్తివిధము

తే. గీ. ముక్తిపథము తెజరిలునుమునిచయమున
మునులదేహంబులొప్పునుముదిమిదెలియ
నిట్లుదీపించుకేళికయిండ్లలోన
గోపికాళినిగ్రీడించు గోవుడలఁతు.

74

సీ. బంగారుసరిఁలవఱు మేల్కట్టులు
మేల్కట్టులలగునుజల్కగములఁ
జలుకలుభక్తిఁచుఁజిప్తుజొంపంబులు
చిగురులమెప్పును జలుతవిరులు
విరులనునందందవిలసిల్లుచును
నుభువులనానెడిచునుపచయము

మధుపంబులెగయుచు మందలై పరఁగును
బరుగిడు వేళలఁబట్టులెగయుఁ

తే. గీ. బట్టులెగయుటఁగాఁ మచుఁ బక్షిహరులు
చేతనుగులను నేలెంచు చిన్నెలుగఁ
నంది మొప్పారు కేశగృహాంతరముల
గోపికా గ్రీడించు గోవుఁడలఁతు.

75

ఉ. గందమలాదిమేననర కామినులంగుగఁజుట్టికొల్వఁగా
నందమెలర్పఁజేసి భవనాంతరసీమనునిల్పిసత్వము
గొందలమందఁజేసి యొకకొంతపిఱుందను శ్రీభృహదాటనా
నందముగల్గఁజేసి వడినారుగముద్దిచుకృష్ణుఁగొల్పెదన్. 76

మ. అలనాకాబునదేవతాలినలుకన్ హాహాయనందోలిభూ
జలతాకుజనగాదులంబరపి రాజారణ్యదావాగ్నియై
కలనంజిక్కినరాజులన్దునుముచుం గాతాలిటాధిచుచున్
దులువౌబాగునిగర్వమేర్పియిలపైఁ దూలింప వేధూర్జటిన్.

క. బలగర్వబనునంధత
వలయమ్ముగనలమిఁకొంటఁ జౌండ్రకుఁడువెసన్
గలహప్రియుఁడై గడుకొని
కలనంగదిసీనఁదునుముబకరివుభజింతున్.

78

మ. సరవిరాజులఁబట్టిచఁపుచుజరాసంధుండుదారాజ్యమున్
వరకుల్ వెట్టుచురాజకాంతలవడిం బంధించుచున్దుష్టుఁడై
పరవఁ భీమదవానలంబుగొనియో పాశాఠిసూర్యుఁడొదా
సరగఁ వాయువుగాఁగఁగోల్పె నెచరాసంధాటవింగృష్ణుఁడా.

ఉ. భూపతిసంఘముల్ విమలపుణ్యతముల్ మునిసింహులుం సభం
 బావహరుండుకృష్ణుండ సమర్చనకుండగునంచుబల్కునో
 భూపయమాతృజాయిచటఁబూజలనందగఁకృష్ణుడొప్పడం
 చోపకపేలుచైద్యునట నెద్దికమార్చినకృష్ణుఁగొల్చెదన్.

క. వైదర్భిపరిణయమ్మునఁ
 దాదలపడియోడిపిఱుండద్రవమునవారుచే
 మాదిరి లేనివరముగొని
 చీదటగొనియెదురుసాగ్నుఁజెండ వెకృష్ణా.

81

ఆ. న. దంతవక్త్రఃజంఘితగఁగూర్చరాజులం
 బీచమడఁచిమిగిలిపేరునొంది
 రాజనీతిఁబరపిరాజులఁబాలించు
 కృష్ణుడలఁతు నెల్లతృప్తులుదీర.

82

క. ధరపై సఖుఁడుకుచేలుఁడు
 గురుతరదారిద్ర్యజలధిఁగోదాడుచునీ
 చరణజలజములఁగాంచగ
 మురహరపోషింప లేదెమోదంబలరన్.

83

క. జనులుముదంబునఁ జేసెను
 విరుతులు సెవులారవినుటఁ జెంపగునార్షం
 బునఁగంసనిహతులనుతులఁ
 గన వేడజననిదనుపుబకరిపుడలంతున్.

84

క. తననుతులుపుడమిఁబుట్టియు
 నెను బెంట నెమడియుచుండఁ బెల్లగు వెతతోఁ

జనిదురపిలుభూనురునకుఁ

దనయులనొసఁగితనిపెనుగదాధరుడలఁతుఁ.

85

ఉ. పాండవమధ్యముంగడు సపారబలున్విమలాంతరంగునీ
యండను జేర్చియెల్లెడల సత్యధికంబుయశంబుగల్గునా
ఖండలునాజిఁగెల్చియుల ఖాండవకానన మేర్పుపావకుం
బాండునుతుండుగా చెవను మన్నననిల్చినకృష్ణుఁగొల్పెదఁ.

కా. నానారాజసభన్సుయోధనుఁడుదా నారీమణింగృష్ణునో
సీనంజేరవెయన్న దుర్మతినిదు శ్రీలుండుదుశ్శాసనుం
డేగాఁగీన్వడిఁబట్టఁజేలమునన స్త్రీకాదయాసింధుహ
మానంబియ్యెడఁగావవేయనుడు సమ్మానంబునంజొవవే.

చ. మొదలనుబంధునైతనరి ముఖ్యునిజేనుకబంధుకోటిలోఁ
బీదపనుబద్ధసఖ్యమున వృద్ధిఁదెచ్చితి సంతసంబుమైఁ
దుదకిలకావఁజేసితగఁ దోటిపి తేరుససంభ్రమంబుగఁ
వదలకపార్థుగాచుగతివైళమయోముమకృష్ణ మొక్కిదఁ.

ఉ. రాజసంభాంతరాళమునరంజిలగృష్ణుడరాయబారివై
జేజమెల్లర్పధర్మజని ధీరతచెల్పెకుటుల్కువల్కుఁగా
రాజస మొప్పనీకు నపరాధముసేయఁడలంపనంధుఁడౌ
రాజనకక్షులిచ్చియలరారఁగఁజూప వెవిశ్వరూపముఁ.

89

ఉ. సారథివైకిరీటికటఁ జక్కఁగఁజేరునుదోలుచున్మహా
పారరణావనిస్సరగ భక్తసమూహముసంతరింపఁగా
సారపదార్థతత్వరస సంగ్రహ మొప్పఁగఁజెప్పితీత్రసం
సారవిజూరజూవిముల సారసుగీతనుగృష్ణగావుమా.

90

ఉ. ధర్మమాలన్ని యుగ్గడపి తద్దయఁగొల్పుచునిన్ను నెక్కనే
నిర్మలబుద్ధితో మసలు నీదగుభక్తులఁబోతునంచునీ
నిర్మలగీతలస్మగుల నిశ్చయ మొప్పఁగఁదెల్పినట్టిని
ధర్మమువీడకీచ్చమెయి ధన్యునిజేయుమ కృష్ణ మొక్కడఁ.

ఉ. పాయకకంటితోప్పవలె బాధ్యుఁడుగాచుచునాగయోత్తముఁ
బాయఁగఁజేతునంచలిగి పాణిములాద్వితయంబుమేనులఁ
రాయిడివెట్ట నెంచియట రంజిలనాలము సేసిముందలఁ
గాయుపు పెంపు సేసివడిఁగాచినకృష్ణుసభ క్తిఁగొల్పెడఁ. 92

ఉ. సందడిలేక యెల్లపుడు సంభ్రమ మొప్పఁగఁగోపికాళినం
దందును బోరనీకయిల నన్యులదండులలిక్షు సేయుచుం
గందెఱుఁగెదా సతతిఁగన్నులనద్దుక పీఠిఁజేసియుం
దిందన కెల్లతావులని జేచ్చునుగా చెడికృష్ణుఁగొల్పెడఁ. 93

చ. జయవిజయాభ్యుభక్తులట సాయుధపాణులునిన్ను భక్తిమై
జయజయయంచనంతగూఁగ సారనుధారసహనై సదా
నయమునగొల్చున త్తతిన నన్యపు శాపమునందులన్మహా
భయదనిశాటరూపులగు భక్తులముమ్మరున్చీప్రసవవే. 94

కా. దేవేంద్రాదిసురలే మహాభయముచే దేజింబుగోల్పయితా
రాతైర్యత్యధికంపుఁగాటివశులై హాహగతిన్వేడసం
భావింపంగనపూర్వమా నెలఁతరూపానన్ని శాటాధముల్
భావంబందుమునుంగ నాకులసుధా పానార్థులనిజేయవే. 95

ఉ. వేణునినాదమున్వినెడు వేమక వేల్పులు భామమూటనా
వీరెలుపారైవనల విద్దెలతల్లి మొగంబునవిష్ణుఁగా

ధేనువులఱ్ఱులెత్తవినుతింపఁగోపకులంబుపాడునా
గానవిలాలుఁగృష్ణునధికంపునుభక్తినిఁగొల్తునిచ్చలున్. 96

ఉ. తాపసబృందముల్ భువిసితాంతమునిర్గుణమూర్తివంచునీ
రూపమునిల్పికాదెమదిఁ గూర్పుఁబాపముసెందనీయరే
సాపముఁజెంతరాకి శరభంగమునీంద్రుఁడుముక్తిఁబొందఁడె
సాపముఁబాపుమొక్కదను వాసవసోదరగోపపాలకా. 97

చ. త్రిపురులఁజంపితాధరణి దేవులబాధలనూన్పఁచియా
విపులజఱిగాధరుఁడుకడు నీకినుజోరుచుఁజంపుచుండఁగా
శ్యపివడినినుచుఁజెననఁ జచ్చినదైత్యులు లేచిపోరఁగా
నపరుడసేవగాదెవిజయబానగూర్చితిక్తిష్ణమొక్కదన్.

మ. సమరక్షోణినిసొచరించియిలరా జానికగర్వంబుమా
న్విమదేభంబులసాకురీతివడిభూప్రేక్షాకిన్నితులన్
సమరాంతస్థితమర్మముల్ దెలిపివే శౌర్యంబుమీఁకంగనే
మమురంజల్లఁగఁజేసినిల్పవెహాకీ మారాత్మజామాధవా. 99

మ. సరనారాయణ రూపధేదములతో నారాయణుంబోధకున్
నరుశిష్యోత్తముఁగాఁగఁజేసిసుకరా నన్యంపుమాద్రింబునా
నరుమూలంబునఁ దెల్పిభక్తులను నానాపాపులన్తాచునా
సరసంపుంగుణరాశిఁగొల్తుయదువం శాంభోధిశీతాంశునిన్.

చ. అరమర లేకీసీసరి ససంజలినిచ్చినయంబుమీఁకభూ
వరగణమొప్పనిచరిణ పద్మములంటఁగనద్దిగాంచివే
సరసపుముల్కులెఁచిదయఁ జక్కఁగధాత్రినినేలఁజేయవే
సరసగుణాఘృకృష్ణరథసంబునఁగావగదయ్యయైలెడన్. 101

మ. కలికాలంబిటవచ్చుచుంటగమలాశాంతామదీయక్తుడై
యలసృష్టిస్థితినాశకర్తయన శేషాద్రింద్రవాసుండునై
యలదివ్యాకృతివేంకటేశుడనగా నీలీలదానిల్పుభ
క్తులపాపంపుబయోధితారకుముకుందుంభక్తిమైఁగొల్చెదఁ.

క. సంసారజలధిదాటంగఁ

గంసారియైనావయంచుఁ గాంచితిభక్తి

ధ్వంసమొనర్చియఘంటలు

సంసారిననుఁబ్రియమునఁ జయ్యనఁగనుమా. 103

కి. నీవేసఖుడవుమంత్రియు

నీవేలలిదండ్రులెపుడు నిజముగనాకుఁ

నీవేగురుడవుబంధువు

నీవేపోషకుండవగుదు నీరజనాథా. 104

ఆ. వె. పక్కిరాతువగుచుఁబడులగతినున్న

భక్తజనులఁగావఁబరుగుదీయు

శపథమూనువాడసరభసగతిఁగృష్ణ

గమ్మునన్నుఁగావరయముతోడ. 105

నీ. పలుకులనీనామపఠనంబెమఱినాకు

మాటువిధమెఱుంగమారజనక

నడకలనీయదు నటనంబెఱలపోత

యన్యమెఱుంగనుసంబుజాత

జనులనునీయదుపరిపాలనానీతి

పాయదానామదీబద్ధనాథ

నిదురనునీదగునీలమేఘశ్యామ

లాకారమేకంగునబ్జజనక

తే. గీ. సర్వవిధములనిన్ను నే స్మరణసేతుఁ

గాలభదంబులేకత్రికాలవేది

కొల్పుభక్తునిసదయతఁగోర్కిదీర్ప

రావెళ్ళికృష్ణ ! గోవింద ! రభసగతిని.

106

ఉ. నీమములేదునామకడ నిర్మలబుద్ధినిఁగొల్తునట్లునే

నమియుమంత్రరాజమును నిచ్చును నేర్వకునీదునామమే

సేమమటుంచునేర్పితిని సిద్ధముసేతులుమోడ్చి మ్రొక్కదా

నామిదినిల్చియెల్లపుడు నన్దయఁ గాపుమయాదత్రాత్తమా.

క. జలదశ్యామలదూపా

విలసన్నవ వారిజదళవిపులతరాక్షా

జలజసఖసోమనయనా

సలిలాకరమధ్య శయనసర్వశరణ్యా.

108

క. కేశవనారాయణగో

శేశావామనమురారి విష్ణుపదేశా

యీశాత్రివిక్రమహృషీ

శేశామాధవనరహరి కృష్ణభజింతున్.

109

క. చామోదరమధునూదన

భూమీశాఖలజనాభము క్రితదేశా

సామూహికానలోలా

వేమూరుదలఁతు నినునెద వెన్నుఁడకనుమా. 110

తే. గీ. శతమునకుఁబైని నవతారసంఖ్యదనరః
బరమపూరుషనీదయః బద్ధమగుల
రచన మొనరించి నీకుదార్పణముసేయ
ధన్యతనుగంటి శ్రీకృష్ణదమజుడైరి. 111

తే. గీ. విదితమానీదు చరితమువిశదముగను
దెలుప నెవ్వఁడు సమకట్టుఁ దెగువఁజేసి
తెలుపఁదలంచిన శేషుఁడు దెలుపఁగలఁడె
తననుజేసోళ్ళ శ్రీకృష్ణదానవాది. 112

మాలిని. వితరనుగుణోభావిస్త రారాతిసింహః
నతననుతగీతానాగరాజాంసతల్పా
యతులశుభచరిత్రా యార్తభక్తాభిరక్తా
యతిభుజబల తేజాయాద మేద్యాభివర్యా. 113

సలక్షుతి.

క. కృష్ణస్తోత్రముసదివినఁ
గృష్ణుఁడువడినిల్పినిల్లు శ్రీలమొసంగున్
దృష్ణులసర్వము దీర్చుడు
వృష్ణివగిదినభుచయముల వేగదహించున్.

10 619

